דער נייער הייראטס געזעץ אין אינדיען און די אידישע פרוי

פון א פאכמאן

דעם קומענדען ערשטען אפריל וועט אין אינדיען אריינגעהן אין קראפט א נייער געזעץ, וואס וועט מאכען א ראדיקאלע איבערקעהרעניש אין דעם לעבען פון דער אינדישער פרוי. פון יענעם טאג אן, וועט א מאן ניט טארען הייראטען מיט א מיידעל איינער פון פערצען יאהר, און פאר איבערטרעטען דיזען געזעץ וועלען פארגעשריבען געוויסע שטראפען.

פון אויבען אויף קען זיך פאר דעם דורכשניטליכען מענשען אויסרעכנען, אז דער דאזיגער געזעץ איז ניט פון גרויס וויכטיגקייט. וואס איז דאס פאר אזא פאר א מיידעל צו הייראטען איז א גאנץ פריהיגער עלטער, צו פערצעהן יאהר איז נאך א מיידעל כמעט א קינד, און ווי אזוי קען מען עס גאר ערלויבען אזא קינד צו הייראטען?

פאר א מענשען פון אנדראפע און אמעריקע זעהט דער דאזיגער געזעץ אויס גאר ניט קיין געוויבענער, אבער ווען מען באקענט זיך מיט דעם לעבען פון דער אינדישער מיידעל, קען מען ערשט דאן איינזעהן וואס פאר א ווייכטיגער אויפטאן דאס געזעץ, וועלכעס איז אנגענומען געוואָרען, צווייפעלט מען אויב מען וועט עס קענען איינפיהרען אין דער פראקטיק, און זיכער וועט עס נעהמען א לענגערע צייט בין די איינגעבוירענע הינדוסען וועלען זיך צוגעוואוינען צום געדאנק, אז מען טאר ניט הייראטען מיט א מיידעל אונטער פערצעהן יאהר.

אין אינדיען איז די פרוי נאך ווייט פון צו זיין גלייכבארעכטיגט מיט מ'ן מאן. אין אינדיען איז נאך די פרוי אלץ דער איינגענטום פון מאן, און עס איז נאך גאר ניט לאנג צוריק, ווען אין אינדיען פלעגט מען א פרוי פארברענען לעבעדיגערהייט צוזאמען מיט איהר טויטען מאן. דארט, ווי באוואוסט, פארברענט מען די טויטע, און ווען א מאן פלעגט שטארבען, פלעגט מען זיך נוהג זיין איהם מיטצוגעבען זיין ווייב מיט איהם אויף יענער וועלט און מען פלעגט זי פארברענען צוזאמען מיט דעם טויטען. ניט וועניגער מיה און אנשטרענונג האט געקאסט דער ברימישער רעגירונג אפצושאפען דעם דאזיגען שרעקליכען מנהג, און אפילו איצט, ווען די איינגלישע רעגירונג איז אזוי באמיהט דיזען מנהג ניט צו דערלאזען, הערט מען נאך פון פאלען פון פארברענען א לעבעדיגע פרוי צוזאמען מיט דעם טויטען מאן.

און ניט נאר ווען דער מאן שטארבט נאר אויך ביי זיין לעבען האט די פרוי אויסצושטעהן זיך קלאט און ווארמס, אבער דאס ערגסטע איז די הייראט פון א אינגעל, וועלען זיי הייראטען, און אזא צוזאג איז בינדענד גלייך ווי א ריכטיגע הייראט.

מען קען זיך אלזא פארשטעלען דעם שיקזאל פון א קליין מיידעלע, וועלכע ווערט איבערגעגעבען אין די הענט פון אן עלטערען מאן. טרויעריג איז איהר לאנג. ווען זי ווערט פארהייראט, טרויעריג איז איהר לאנג נאכדעם ווי זי הייראט, און נאך טרויעריגער איז איהר לאנג ווען איהר מאן שטארבט, ווייל אן אלמנה איז אינדיען איז גאר ביטער. מען רעדט שוין ניט פון אמאל, ווען מען פלעגט די אלמנה באלד פארברענען צוזאמען מיט איהר טויטען מאן, נאר אפילו איצט, ווען דאס געזעץ האט דאס פארברענען אפגענעשאפט, איז די אלמנה אלץ אן אומגליקליכע, ווארום די אינדיער האלטען זיך אפ פון פארברענען די אלמנה, ווייל זיי האבען מורא פאר געריכטליכע פאלגונג, אבער זיי באטראכטען די אלמנה אלס איבערטרעטערין פון זייער רעליגיאן. הייראטען א צווייטען מאן טאר זי ניט, און אלץ וואס זי קען טאן איז אדער בלייבען א שקלאבין צו איהר מאנ'ס פאמיליע און טאן פאר זיי די שמוציגסטע ארבייט, זיין אויסגעזעצט צו אלערליי באליידיגונגען און זאגאר קלעפ, אדער צו פיהרען א לעבען פון א גאסען פרוי.

אזוי ווי מען מאכט חתונה קליינע מיידלאך צו עלטערע מענער, איז עס ניט קיין נאווייגע צו זעהן קליינע מיידלאך אלמנות. און פון דעם אויבענגעזאגטען דער פרוי. אין אינדיע פיהרט מען זיך שוין פון יאהרהונדערטע צו פארהייראטען מיידלאך זעהר יונג, און מען מאכט זיי חתונה מיט מענער פון אירגענד וועלכען עלטער. עס איז איז דארט רעכט, אז מען זאל חתונה מאכען א פינף יאהריגעס קינד מיט א פופציג יאהריגען מאן, און קיינער האט אין דעם ניט געזעהן קיין פארברעכען. פארקעהרט, ביים דיסקוסיר דעם יעצט אנגענומענעם געזעץ האבען זיך געהערט מיינונגען געגען געזעץ מיט'ן מאטיוו, אז דער געזעץ איז געגען דער אנשויאונג פון דער אינדישער רעליגיע, ווייל ווי זיי באהויפטען, מאכט עס די אינדישע רעליגיאן אבלינגאטאריש איבערצוגעבען קליינע מיידעלאך אויף דעם איינזעהן פון מאן, מאכט ניט אויס ווי אלט דער מאן איז.

עס האט שוין געטראפען אין אינדיען, דאס עלטערען האבען חתונה געמאכט זייערע טעכטער צו עלטערע, זאגאר זעכציג יאהריגע מענער, ווען זיי, די טעכטער, זענען נאך געלעגען אין וויגעלע. די קליין מיידעלע איז עוואָרען די ווייב פון אלטען מאן, און ער האט זי געהאדעוועט ביז זי וועט עלטער ווערען און דאן ווערען זיין פרוי. נאכמעהר, אין מאנכע פראווינצען פון אינדיען איז מען געגאנגען אזוי ווייט, אז מען האט פארהייראטאנגעבוירענע מיידלאך. מוטערס, וועלכע ערווארטען א קינד געבוירען צו ווערען, גיבען זייער צוזאג, אז אויב אייער וועט האבען א מיידעל, און די צווייטע א אינגעל, וועלען זיי הייראטען, און אזא צוזאג איז בינדענד גלייך ווי א ריכטיגע הייראט.

מען קען זיך אלזא פארשטעלען דעם שיקזאל פון א קליין מיידעלע, וועלכע ווערט איבערגעגעבען אין די הענט פון אן עלטערען מאן. טרויעריג איז איהר לאנג. ווען זי ווערט פארהייראט, טרויעריג איז איהר לאנג נאכדעם ווי זי הייראט, און נאך טרויעריגער איז איהר לאנג ווען איהר מאן שטארבט, ווייל אן אלמנה איז אינדיען איז גאר ביטער. מען רעדט שוין ניט פון אמאל, ווען מען פלעגט די אלמנה באלד פארברענען צוזאמען מיט איהר טויטען מאן, נאר אפילו איצט, ווען דאס געזעץ האט דאס פארברענען אפגענעשאפט, איז די אלמנה אלץ אן אומגליקליכע, ווארום די אינדיער האלטען זיך אפ פון פארברענען די אלמנה, ווייל זיי האבען מורא פאר געריכטליכע פאלגונג, אבער זיי באטראכטען די אלמנה אלס איבערטרעטערין פון זייער רעליגיאן. הייראטען א צווייטען מאן טאר זי ניט, און אלץ וואס זי קען טאן איז אדער בלייבען א שקלאבין צו איהר מאנ'ס פאמיליע און טאן פאר זיי די שמוציגסטע ארבייט, זיין אויסגעזעצט צו אלערליי באליידיגונגען און זאגאר קלעפ, אדער צו פיהרען א לעבען פון א גאסען פרוי.

אזוי ווי מען מאכט חתונה קליינע מיידלאך צו עלטערע מענער, איז עס ניט קיין נאווייגע צו זעהן קליינע מיידלאך אלמנות. און פון דעם אויבענגעזאגטען איז לייכט פארצושטעלען זיך, וואס פאר א ארט לעבען זיי פירען.

אט ווען מען רעדוויסט זיך אט די אלע זאכען קען מען זיך מאכען א באריעף וואס פאר א ברכה דער נייער געזעץ איז פאר די קליינע מיידלאך פון אינדיען. הייראטען צו פערצעהן יאהר איז אויך ניט צו גוט, אבער אלץ בעסער ווי פינף אדער זעקס יאהר.

סטאטיסטיקס באווייזען, אז אין דעם יאהר 1921 זענען פארהייראט געוואָרען אין אינדיען ניט וועניגער פון 2,336,000 מיידלאך אונטער דעם עלטער פון צעהן יאהר. וויפיעל פון זיי זענען געבליבען יונגע אלמנות און זענען אויסגעזעצט געוואָרען צו די אלע אומגליקען פון דער אלמנה, איז שווער צו זאגען.

דער נייער געזעץ, ווי געזאגט, נעהט אריין אין קראפט ערשט דעם ערשטען אפריל, און עס איז שווער צו זאגען ווי ניך ער וועט ווירקליך אריין אין לעבען, ווייל עס איז קיין צווייפעל, דאס פיעלע וועלען אין דער שטיל זוכען צו בעקען דעם געזעץ, אבער אזוי ווי דער געזעץ האט געמאכט אן אויפרוהר צווישען די אינדיער, האט מען זיך א לאז געטאן חתונה מאכען קליינע מיידלאך איידער דער געזעץ נעהט אריין אין קראפט.

די אינדישע פרוי האט נאך א לאנגען קאמף צו פיהרען ביז זי וועט זיך ערלאנגען א גלייכע פאזיציע מיט דעם מאן, אבער דער יעצטיגער געזעץ איז א טריט פארויס אין דיזען קאמף. די אינדישע פרוי קען האפען, אז אויך זי וועט ווערען ווען עס איז אויס שקלאף אין איהרע שוועסטער און די מעהר צווילינגירטע לענדער, וועמען די גלייכהייט און זעלבסטשטענדיגקייט איז אויך ניט נאנץ לייכט אנגענומען, און מען האט געדארפט פיהרען א גאנץ שווערען קאמף פאר איהר באפרייאונג.

דער דראג האנדעל אין אמעריקא

א האנדעל וואס ווערט באטריבען אויף מיליאנען אין ביי זועלכען מען מאכט ריזיגע פראפיטען.

פון שרגא

אין די לעצטע יאהרען איז אין די צאהלען 15 דאלאר א דראם פאר דעם פארארייגנגע שטאאטען אויסגעוואקסען געמישטען שטאף, אבער די וואס קענען ניט אויסגעמעהמען 15 דאלאר מיט אמאל, א געוואלדיגער האנדעל וואס ווערט אנגעפיהרט פון איין עק לאנד ביז צום צווייטען, כאטש דאס געזעץ פארבאט עס.

דאס איז דער האנדעל מיט נארקאטישע שטאפען, „דער "דאופ", ווי מען רופט עס.

דער "דאופ" מסחר קעהר זיך נאך הענט אן מיט דעם בוטלעג מסחר. פון זינט מען האט אין אמעריקא איינגעפיהרט פראהיבישאן, האט ער זיך באזונדערס פארגרעסערט, און אויסגעוואקסען איז אויך די צאהל פון די, וואס פאלען דערפון קרבנות.

"דאופ" ברענגט אריין אומגעהייערע פראפיטען צו די וואס האנדלען דער־מיט, און די הויפט אנגענטען פאר דעם דאזיגען האנדעל זיינען די כינעזער פון סאן פראנציסקא. אין מעקסיקא קען מען קויפען מארפין פאר ארום 26 דאלאר אן אונץ, אבער, ווען מען ברענגט עס פון אין בערן יס קאסט עס נאך ווייניגער. אן אונץ ענטהאלט אכט דראמס אדער 480 גראן. אין דעם "טרייד" הייסט עס "פארזיגעלטע שטאף" און ווערט פארקויפט אין פלעשלאך. יעדער אונץ פון "דאופ" ווערט געמישט מיט מעל, אזוי אז פון אין אונץ מארפין ווערט 2 אדער 3 אונצעס.

די געברויכערס וואס נוצען מארפין נעהמען גנבענען, אדער טאן וואס עס איז, אבי צו קריגען דאס געלד צו באצאהלען פאר זיין באליעבטען דראג.

די הויפט פלעצער, וואו די דראגס ווערען פארקויפט זיינען די, וואו פאר־ברעכער קומען פארברענגען מיט זייערע געליעבטע — אין די קאבארעס און רעסטאראנען. דארט איז "נייטראל לאנד", דאס פלאץ אליין טשעפען ניט ניט די פאליציי און ניט די פארברעכער. דארט טרעפען זיך פארשיעדענע גענגסטער, גנבים און דראג הענדלער. אהינצו קומען דעטעקטיוס האלטען אן אויג אויף די געליעבטע פון געזוכטע פארברעכערס. דארט סערווירט מען גוטע שפייזען און אן ארקעסטער שפיעלט.

טאמער קומט איינער אהן קיינעס, און עס איז ניט באקוועהם צו זיצען אליין, קריגט איהם דער קעלנער גלייך איינצען צו האלטען מיט איהם קאמפאניע ביים עסען. כאטש עס איז דא פראהיבישאן אין די שטאאטען, קען מען אבער אלע מאל דארט קריגען א פלעשעל קאניאק אדער שאמפאניער, ווייל דער דאזיגער מין פעהלט דארטען ניט אויס.

ווישען די קרבנות פון "דאופ" געפינען זיך א סך מוואוינג פיקטשור אקטיאראן און אקטריסעס. מיט עטליכע יאהר צוריק איז געשטארבען דערפון דער פאפולערער אקטיאר וואלי ריער. דזשוניטא האנסען האט זיך בעפרייט פון דער קראפט פון דראגס נאך א שווערען קאמף, און זיינע נאך א גאנץ מאנאט אין ניט די פארברעכער. דארט טרעפען זיך פארשיעדענע גענגסטער, גנבים און דראג הענדלער. אהינצו קומען דעטעקטיוס האלטען אן אויג אויף די געליעבטע פון געזוכטע פארברעכערס. דארט סערווירט מען גוטע שפייזען און אן ארקעסטער שפיעלט.

טאמער קומט איינער אהן קיינעס, און עס איז ניט באקוועהם צו זיצען אליין, קריגט איהם דער קעלנער גלייך איינצען צו האלטען מיט איהם קאמפאניע ביים עסען. כאטש עס איז דא פראהיבישאן אין די שטאאטען, קען מען אבער אלע מאל דארט קריגען א פלעשעל קאניאק אדער שאמפאניער, ווייל דער דאזיגער מין פעהלט דארטען ניט אויס.

ווישען די קרבנות פון "דאופ" געפינען זיך א סך מוואוינג פיקטשור אקטיאראן און אקטריסעס. מיט עטליכע יאהר צוריק איז געשטארבען דערפון דער פאפולערער אקטיאר וואלי ריער. דזשוניטא האנסען האט זיך בעפרייט פון דער קראפט פון דראגס נאך א שווערען קאמף, און זיינע נאך א גאנץ מאנאט אין ניט די פארברעכער. דארט טרעפען זיך פארשיעדענע גענגסטער, גנבים און דראג הענדלער. אהינצו קומען דעטעקטיוס האלטען אן אויג אויף די געליעבטע פון געזוכטע פארברעכערס. דארט סערווירט מען גוטע שפייזען און אן ארקעסטער שפיעלט.

א "שיפמענט" פון 3 אדער 4 חודש דערט אונצעס מיט אמאל איז ניט אן אויסערגעוועהנליכע זאך ביי די גרעסערע דאופ הענדלער. אבער צום מערסטען ווערען די דראגס איבערגעשיקט אין קלענערע פעקעלאך, און דאס איז צוליעב צוויי אורזאכען, ערשטענס איז גרינגער צו בעהאלטען א קליינעס פעקעל דראגס, און צווייטענס, אויב מען כאפט, איז דער געלט פארלוסט ניט אזוי גרויס, ווי ווען די דעטעקטיוס געפינען א גרויסע קוואנטיטעט.

די דאופ הענדלער באנוצען זיך מיט אלערליי מיטלען און קונצען אריבער צו שמוגלען זייער סחורה. איינמאל האט מען געכאפט א כינעזער, וועלכער האט געהאט בעהאלטען דראגס אין זיינע האר.

אין די לעצטע צוואנציג יאהר איז אין די פאראייניגטע שטאאטען מורא'דיג אויסגעוואקסען די צאהל דראג געברויכער. מען גלויבט אז די צאהל האט זיך פארגרעסערט אויף צעהן טויזענט פראצענט, אזוי אז אויף איין דראג געברויכער מיט צוואנציג יאהר צוריק, זיינען איצט פארהאנדען הונדערט. מען שאצט, אז עס זיינען היינט פאראן פון הונדערט טויזענט ביז איין מיליאן דראג קרבנות.

אפילו מען זאל נעהמען דעם קלענערען ציפער, מוז מען זעהן וואס פאר א גרויסע ארמיי פון דראג פארקויפערס פאר־דערט זיך, כדי צו צושטעלען "דאופ" צו די קרבנות, וועלכע זיינען פארשקלאפט צו דעם געברויך דערפון און קאנען אהן דעם ניט לעבען.

הערראאין, מארפין, קאקען און אפיום זיינען די פאפולערסטע דראגס צווישען די געברויכער, און דאס אריינשמוגלען זיי אין אמעריקא איז געוואָרען א זעהר ספעציאליזירטער געשעפט. עס איז ניט גענוג אז א קליינע מאס דערפון זאל אריינגעבראכט ווערען. עס מוז אריינקומען אן אומגעוועהנליכער זאפאס, און מען דארף עס האלטען כסדר אין אריינברענגען עס אין לאנד.

ווען מען וואלט געקענט אפשטעלען דאס אריינברענגען פון דראגס, וואלטען טויזענדער געמוזט זיך באגעהן אהן דעם און וואלטען דערפון קורירט געוואָרען. בלויז די מיליאנערען וואלטען געקענט אנהאלטען די געוואוינהייט צו באנוצען זיך מיט דאופ, ווייל זיי וואלטען עס גע־קאנט באקומען פאר יעדען פרייז.

מיט "געוואוינהייט" מיין איך ניט די וועלכע נוצען די דראגס איין מאל א וואך אדער צוויי מאל.

די מיט א געוואוינהייט זיינען די יעניגע, פאר וועמען די דראגס זיינען גע־וואָרען א לעבענס זאך. און אהן דעם וואלטען זיי געוואָרען ווילדע משוגעים. עס זיינען דא מענער, וואס נעהמען אריין אין זיך פון צוויי ביז פיער און צוואנציג גראן יעדען טאג, אין דאזעס פון מארפין אדער הערראאין. עס איז פיעל לייכטער אפצוגעוואוינען זיך פון נוצען קאקען ווי פון נוצען מארפין און הערראאין. פון אפ־יום איז אויך גרינגער זיך אפצוגעוואוינען ווי פון די דאזיגע צוויי שעדליכע דראגס.

ווען דער געוועהנליכער לעזער לייענט וועגען דעם, אז מען האט געכאפט א סוחר מיט די דראגס, אינטערעסירט איהם דאס זעהר ווינציג. אבער פאר'ן געברויכער איז עס פארבונדען כמעט מיט זיין לעבען. יעדעס מאל, וואס איינער ווערט געכאפט שטייגען די פרייזען פאר די דראגס, ווייל די אנדערע דאופ הענדלער זוכען נאר א תירוץ צו העכערען זייערע פרייזען צום ארעמען קרבן, און דער לעצ־טער האט קיין אנדער אויסוועג ווי צו נעהן גנבענען, אדער טאן וואס עס איז, אבי צו קריגען דאס געלד צו באצאהלען פאר זיין באליעבטען דראג.

אין די לעצטע יאהרען איז אין די פאראייניגטע שטאאטען אויסגעוואקסען א געוואלדיגער האנדעל וואס ווערט אנגעפיהרט פון איין עק לאנד ביז צום צווייטען, כאטש דאס געזעץ פארבאט עס.

דאס איז דער האנדעל מיט נארקאטישע שטאפען, „דער "דאופ", ווי מען רופט עס.

דער "דאופ" מסחר קעהר זיך נאך הענט אן מיט דעם בוטלעג מסחר. פון זינט מען האט אין אמעריקא איינגעפיהרט פראהיבישאן, האט ער זיך באזונדערס פארגרעסערט, און אויסגעוואקסען איז אויך די צאהל פון די, וואס פאלען דערפון קרבנות.

"דאופ" ברענגט אריין אומגעהייערע פראפיטען צו די וואס האנדלען דער־מיט, און די הויפט אנגענטען פאר דעם דאזיגען האנדעל זיינען די כינעזער פון סאן פראנציסקא. אין מעקסיקא קען מען קויפען מארפין פאר ארום 26 דאלאר אן אונץ, אבער, ווען מען ברענגט עס פון אין בערן יס קאסט עס נאך ווייניגער. אן אונץ ענטהאלט אכט דראמס אדער 480 גראן. אין דעם "טרייד" הייסט עס "פארזיגעלטע שטאף" און ווערט פאר־קויפט אין פלעשלאך. יעדער אונץ פון "דאופ" ווערט געמישט מיט מעל, אזוי אז פון אין אונץ מארפין ווערט 2 אדער 3 אונצעס.

די געברויכערס וואס נוצען מארפין

אידישע נייעס פון יענער זייט ים

ארויסגענומען פון די אידיש איראפעאישע צייטונגען.

א שרעקליכער מאָרד איבער א אידישער פרוי אין בוקארעשט

פון בוקארעשט מעלדעט מען:

גאנץ בוקארעשט איז אויפגערודערט דורך דעם שרעקליכען מאָרד, וואס איז פארגעקומען אין אידישען קוואַרטאל דו־רעשטי. דארט איז דער'הרג'עט געוואָ־רען. די פרוי קאראלינא שווארץ, די אייגנטימערין פון א קרעטשמע. דער קער־פער פון דער פרוי איז צושניטען געוואָ־רען מיט אויף שטיקלאך. מען האט אויפגע־ריסען דעם געלט קאסטען און ארויסגענו־מען 150 טויזענט לעי. דער מאָרד איז ווערבנעפיהרט געוואָרען מיט א שרעקליכער אכזריות. די מערדער האבען ניט אי־נערגעלאזט קיין שום שפורען. נאך פינף וועך פארשידענע הויז־זוכונגען און אויס־פאָרשונגען איז ענדליך געלונגען דער פאָ־ציי צו פאלען אויף א שפור. דער גע־זעלף פון דער קרעטשמע, דוד גוטמאן, א 17 יעהריגער בחור, האט זיך מודה גע־ווען, אז די פרוי איז דער'הרג'עט געוואָ־רען דורך איהר מאן הערמאן, און ער, גוטמאן, האט איהם דערביי מיטגעהאלי־פען. דער מאן האט איהם דערפאר צו־געזאגט 10,000 לעי, און אויך מיטגעהאָ־רען קיין ענגלאנד, וואוהין ער האט גע־אט בדעה צו אנטלויפען. שווארץ לייי־ענט איינגאנצען. ער טענה'ט, אז זיין עהיקלף האט אליין די פרוי גע'הרג'עט, און ער וויל איצט די שולד ארויפוואָרפען אויף איהם.

ווי לוצקער טרעגער האָבען געפּראָוועט א חתונה...

אין ראבינאט פון דער שטאָדט לוצק, וואָהלינער געגענט, איז די טעג אריינגע־קומען א 16 יעהריג שעהן מיידעל, עטעל זינדעל, און אויסגעבראָכען מיט א גרויס געוויין. זי האט דערצעהלט פאָלגענדע מעשה:

באלד נאך פסח בין איך אין א שעהנעס טאג געגאנגען שפאצירען אין לוצק. פלוצים קומט צו מיר צו מיין חבר יצחק גלייזער אין דער געזעלשאפט פון א געוויסען געצעל שפראך, און גלייזער האט מיך פארבעטען זיך מיט איהם צו נעהן שיפען אויף א טייך. מיר זענען גע־פאָהרען אנף דעם שיפעל בערך דריי קי־לאָמעטער. זיי זענען מיט מיר צוגעפאָה־רען צום ברעג פון טייך און מיך גע־צוואונגען אז איך זאל מיט זיי ארויס־נעהן אויף דער לאנקע. געצעל שפראך איז געבליבען זיצען אויף דעם שיפעל, און איך האָב געמוזט נעהן ווייט אויף דער לאנקע.

דא האט פריילין עטעל אנגעהויבען שטארק צו וויינען, און דער רב האט זי געפרעגט פארוואס זי וויינט?

נאך א געוויסער הפסקה האט זי ארויסגעשטאמעלט: „ער האט מיך פאר־נוואלדיגט".

איך האָב זיך געשעמט צו דער־צעהלען, אז איך בין אויף דער צייט, און צוליעב דעם בין איך געקומען אין ראבי־נאט, אז מען זאל איהם שיקען רופען, אז ער זאל מיך מקדש זיין, ווייל צו וועמען וועל איך זיך ווענדען מיט מיין קינד. עס וועט מיר דאך אויסקומען צו שטארבען פאר הונגער צוזאמען מיט'ן ניי־געבוירע־נעם קינד.

מען האט געשיקט רופען יצחק גלייי־זער. צוזאמען מיט יצחק גלייזער זענען געקומען אין ראבינאט זיין פאטער און עטליכע „גוטע ברידער".

דער רב האט געהייסען אלע ארויס־נעהן פון שטוב, און בלויז יצחק'ן האט ער געהייסען פארבלייבען. דער רב האט איהם געפרעגט, אויב ער איז זיך מודה אין דער שולד. יצחק האט אָפּגעלייקענט שטיין און ביין.

צום סוף האט דער רב גערעטען דעם פריילין איבערצוגעבען דעם גאנצען ענין דער פּראָקוראטור. אנשטאט אבער די פּראָקוראטור האט זי אויסגעוועהלט א פּראָקוראטישערען וועג. דעם צווייטען טאג נעמליך, איז פארגעקומען פאָלגענדע מעשה אין לוצק:

די טרעגערס האָבען דעם „פיינעס יונגעמאן", יצחק'ן, אין גאס, און איי־נער האט זיך צו איהם אָפּגערופען:

— מ'שלאָגט דיין טאטען אין גאס!

— וואו? — האט יצחק אויסגע־שריגען.

— קום — האָבען די טרעגערס גע־ענטפערט — מיר וועלען דיר ווייזען.

מען האט איהם אריינגעפיהרט אין א פינסטערער שטוב, מען האט איהם אויסגעזעצט ביים טיש, און מען האט איהם גענומען „אויפ'ן צימבעל". יצחק האט זיך דער שראָקען, ער האט זיך אלעמען מודה געווען און ערקלערט, אז ער איז גרייט מיט איהר חתונה צו האָ־בען.

אינצווישען האָט מען געשיקט זאָ־גען זיין פאָטער, אז „מען שלאָגט דעם זוהן". ווען דער פאָטער איז געקומען, האָט מען איהם אויך אויסגעזעצט ביים טיש און געשיקט רופען דעם רב און דעם שמש מיט 4 דרעגגלאך, און געשטעלט א חופה.

יצחק'ס מוטער, געוואָהר ווערענדיג פון דער גאנצער געשיכטע איז פאר צרות קראנקט געוואָרען.

מעשה סדום פאר'ן וואַרשאַווער ראבינאט

די טעג, גאנץ פריה, ווען אין ראָ־בינאט אין וואַרשא איז נאך קיין רבנים ניט געווען, האָט זיך מיטאמאל אויפגע־ריסען די טיהר, און מיט א רעש איז אריינגעקומען א חברה פון עטליכע צענ־דליג פערזאָן. אלע האָבען געליאָרעמט, אבער איידער דער עולם האָט זיך אביסעל איינגעשטילט, האָט די פרוי חיה סאנקע־וויטש, פון מילע נאס, דערצעהלט:

זי האָט מיט איהר מאן קלמן חתונה געהאט מיט 22 יאהר צוריק. 20 יאהר איז דאס שלום־בית צווישען איהר מיט'ן מאן ניט געשטערט געוואָרען. אבער שפעטער האָט ער אריינגענומען צו זיך אין שטוב זיין שוועסטער מיט איהר'ס א מיידעל, און אין שטוב האָט זיך אנגע־הויבען אן אמת'ער גהינום. וואָס ער האָט אפרדינט האָט ער אוועקגעגעבען זיין שוועסטער מיט דער טאכטער, און איהר מיט איהרע קינדער האָט ער געלאָזט הונ־גערען. אויסער דעם פיהרען זיי זיך אויף ניט זעהר מאָראלישע. די שווענערין אליין שלעפט דיך ארום גאנצע נעכט, און אויך דאס יונגע מיידעל האָט שוין א קינד.

טאָמער איז דאס אליין נאך וועניג, האָט זי לעצטענס עטליכע מאָל געבאפט איהר מאן ביי אינטימע באציהונגען מיט ווין שוועסטער.

דער רב געהייסען אלע ארויס־נעהן פון שטוב, און בלויז יצחק'ן האָט ער געהייסען פארבלייבען. דער רב האָט איהם געפרעגט, אויב ער איז זיך מודה אין דער שולד. יצחק האָט אָפּגעלייקענט שטיין און ביין.

צום סוף האָט דער רב גערעטען דעם פריילין איבערצוגעבען דעם גאנצען ענין דער פּראָקוראטור. אנשטאָט אבער די פּראָקוראטור האָט זי אויסגעוועהלט א פּראָקוראטישערען וועג. דעם צווייטען טאג נעמליך, איז פארגעקומען פאָלגענדע מעשה אין לוצק:

די טרעגערס האָבען דעם „פיינעס יונגעמאן", יצחק'ן, אין גאס, און איי־נער האָט זיך צו איהם אָפּגערופען:

— מ'שלאָגט דיין טאטען אין גאס!

— וואו? — האָט יצחק אויסגע־שריגען.

— קום — האָבען די טרעגערס גע־ענטפערט — מיר וועלען דיר ווייזען.

מען האָט איהם אריינגעפיהרט אין א פינסטערער שטוב, מען האָט איהם אויסגעזעצט ביים טיש, און מען האָט איהם גענומען „אויפ'ן צימבעל". יצחק האָט זיך דער שראָקען, ער האָט זיך אלעמען מודה געווען און ערקלערט, אז ער איז גרייט מיט איהר חתונה צו האָ־בען.

אינצווישען האָט מען געשיקט זאָ־גען זיין פאָטער, אז „מען שלאָגט דעם זוהן". ווען דער פאָטער איז געקומען, האָט מען איהם אויך אויסגעזעצט ביים טיש און געשיקט רופען דעם רב און דעם שמש מיט 4 דרעגגלאך, און געשטעלט א חופה.

יצחק'ס מוטער, געוואָהר ווערענדיג פון דער גאנצער געשיכטע איז פאר צרות קראנקט געוואָרען.

א ביאליסטאָקער איר אָנגע־קלאָגט פאר שטערען אי־דישע קינדער זיך צו שמד'ן

פון ביאליסטאָק שרייבט מען:

געווען איז עס נאך אינמיטען זו־מער. דער ביאליסטאָקער איינוואוינער שמואל דיכטער איז געגאנגען פון שטאָדט שפיטאל. פלוצים האָט ער דערהערט גע־שריען: „ניט מיר ארויס מיין קינד". ווען ער איז צוגעקומען צום טויער פון הויז, וואו עס וואוינען די מיסיאָנערען, האָט ער דערזען אן עלטערע פרוי מיט א טאכטער, וועלכע האָבען מיט די פויס־טען געריסען די איינגעלערנע שטאנגען פון מיסאָנערישען פלוים און געמאכט גוואל־דען.

נאך איידער ריכטער האָט באוויזען זיך אויסצופרעגען, וואָס דאָ איז געשעהן, איז פון הויז ארויסגעקומען איינער פון די מיסיאָנערען און איהם אויפגעפאָדערט אוועקצוגעהן. באלד נאכדעם האָט יענער צוגערופען א פאָליציאנט, וועלכער האָט ריכטער'ן אָפּגעפיהרט אין פאָליציי קאָ־מיסאריאט. וואו ס'איז צונויפגעשטעלט געוואָרען א פּראָטאָקאָל.

אין א צייט ארום האָט ריכטער באַ־קומען א באפעהל צו באצאהלען 30 זל. שטראָף.

ער האָט אבער געהאלטען, אז פאר'ן שטעהן א פאר מינוט פאר'ן מיסיאָנערי־שען פלוים איז ניט ווערט צו באצאהלען אזא סומע, און ער האָט אפעלירט צום שטאדטישען געריכט. דער פּראָצעס איז די טעג פארגעקומען. דער פארשטעהער פון די מיסיאָנערען האָט געטענה'ט, אז ריכטער האָט אגיטירט צווישען די אי־רישע קינדער זיי זאלען זיך ניט שמד'ן, און געשטערט די עפענטליכע רוה. ריכ־טער האָט אבער צוגעשטעלט עדות, צווי־שען וועלכע עס האָט זיך אויך געפונען דער וועכטער פון די מיסיאָנערען, וועלכע האָבען פעסטגעשטעלט, אז ס'איז אזוי ניט געווען.

ריכטער איז באפרייט געוואָרען.

שוידערליכער זעלבסטמאָרד פון א יתומה אין ווילקאָמיר

פון ווילקאָמיר, ליטא, שרייבט מען:

האָט זי לעצטענס עטליכע מאָל געבאפט איהר מאן ביי אינטימע באציהונגען מיט ווין שוועסטער.

דער רב געהייסען אלע ארויס־נעהן פון שטוב, און בלויז יצחק'ן האָט ער געהייסען פארבלייבען. דער רב האָט איהם געפרעגט, אויב ער איז זיך מודה אין דער שולד. יצחק האָט אָפּגעלייקענט שטיין און ביין.

צום סוף האָט דער רב גערעטען דעם פריילין איבערצוגעבען דעם גאנצען ענין דער פּראָקוראטור. אנשטאָט אבער די פּראָקוראטור האָט זי אויסגעוועהלט א פּראָקוראטישערען וועג. דעם צווייטען טאג נעמליך, איז פארגעקומען פאָלגענדע מעשה אין לוצק:

די טרעגערס האָבען דעם „פיינעס יונגעמאן", יצחק'ן, אין גאס, און איי־נער האָט זיך צו איהם אָפּגערופען:

— מ'שלאָגט דיין טאטען אין גאס!

— וואו? — האָט יצחק אויסגע־שריגען.

— קום — האָבען די טרעגערס גע־ענטפערט — מיר וועלען דיר ווייזען.

מען האָט איהם אריינגעפיהרט אין א פינסטערער שטוב, מען האָט איהם אויסגעזעצט ביים טיש, און מען האָט איהם גענומען „אויפ'ן צימבעל". יצחק האָט זיך דער שראָקען, ער האָט זיך אלעמען מודה געווען און ערקלערט, אז ער איז גרייט מיט איהר חתונה צו האָ־בען.

אינצווישען האָט מען געשיקט זאָ־גען זיין פאָטער, אז „מען שלאָגט דעם זוהן". ווען דער פאָטער איז געקומען, האָט מען איהם אויך אויסגעזעצט ביים טיש און געשיקט רופען דעם רב און דעם שמש מיט 4 דרעגגלאך, און געשטעלט א חופה.

יצחק'ס מוטער, געוואָהר ווערענדיג פון דער גאנצער געשיכטע איז פאר צרות קראנקט געוואָרען.

מעשה סדום פאר'ן וואַרשאַווער ראבינאט

די טעג, גאנץ פריה, ווען אין ראָ־בינאט אין וואַרשא איז נאך קיין רבנים ניט געווען, האָט זיך מיטאמאל אויפגע־ריסען די טיהר, און מיט א רעש איז אריינגעקומען א חברה פון עטליכע צענ־דליג פערזאָן. אלע האָבען געליאָרעמט, אבער איידער דער עולם האָט זיך אביסעל איינגעשטילט, האָט די פרוי חיה סאנקע־וויטש, פון מילע נאס, דערצעהלט:

זי האָט מיט איהר מאן קלמן חתונה געהאט מיט 22 יאהר צוריק. 20 יאהר איז דאס שלום־בית צווישען איהר מיט'ן מאן ניט געשטערט געוואָרען. אבער שפעטער האָט ער אריינגענומען צו זיך אין שטוב זיין שוועסטער מיט איהר'ס א מיידעל, און אין שטוב האָט זיך אנגע־הויבען אן אמת'ער גהינום. וואָס ער האָט אפרדינט האָט ער אוועקגעגעבען זיין שוועסטער מיט דער טאכטער, און איהר מיט איהרע קינדער האָט ער געלאָזט הונ־גערען. אויסער דעם פיהרען זיי זיך אויף ניט זעהר מאָראלישע. די שווענערין אליין שלעפט דיך ארום גאנצע נעכט, און אויך דאס יונגע מיידעל האָט שוין א קינד.

טאָמער איז דאס אליין נאך ווענ־יג,

אסתר המלכה קאנטעסט

עני סטאלבערג

רעגיסטראציע פון קאנדי־דאטקעס וועט זיין אָפען ביז דעם 24־טען פעב־רואר,

קאנדידאטקעס!

שיקט אריין אייער בילד אין „זשורנאל" אָפיס, 542 דאנדעס וועסט, מיט צוויי דאָלאר פאר דרוקען דאס בילד.

אראנזשירט פון

אידיש. נאצ. ארב.

פארבאנד און פ. צ.

דר. וויצמאן אנגעקומען אין בערלין

בערלין, פעב. 10, (איטא).

דר. חיים וויצמאן, דער פרעזידענט פון דער אל־ווע